

Slatina – Zdravi grad

Je li ovaj naslov preuzetan? Može li bilo koji grad u Hrvatskoj, Europi ili svijetu zaslužiti epitet "zdravi"? Ili taj naslov zaslužuje kroz faze i etape stremjenja prema cilju koji je naizgled nedohvatan?

Sve polazi od ideja i od ljudi koji su spremni prihvatiti ih i provoditi u djelo. U Slatini smo takvi *začinjavci* bili dr. Rudolf Brijačak, koji je ideju donio 1997. godine, pa prvi gradonačelnik Ivan Levar, koji ju je s političkih pozicija onih koji odlučuju prihvatio, i ja, koji ju kao neformalni i formalni koordinator već deset godina održavam na životu, da se ne ugasi. Naravno, ne sam, jer idejom zdrave Slatine inficirano je dosad barem pedesetak osoba koji ju i u gradu i u županiji na različite načine i kroz razne oblike društvenih događanja i aktivnosti uporno promiču.

Dobrobit od ideje kroz mnoštvo pojedinačnih, nažalost ne velikih, kontinuiranih i umreženih aktivnosti imalo je i ima sigurno više od tisuću građana našega grada.

Više puta namjeravao sam pod kapu "Zdravoga grada" ujediniti rad desetak slatinskih udruga socijalnog i zdravstvenog usmjerenja. Čak sam dao sačiniti i jedinstveni pečat, ali nikad nismo uspjeli jer je očita bojazan od gubitka identiteta mnogih tek nastalih udruga i od stapanja pod istu krovnu udugu bila prejaka.

Jesmo li išta zajednički ostvarili?

Centar nevladinih organizacija prostor je u centru grada Slatine sa više od 500 m² prostora podijeljenog u četiri velike prostorije od po 50 m², te niza pratećih prostora, velikog parkirališta i dvorišta u kojem smo podigli drveni paviljon za rad i odmor u ljetnom periodu.

Čak je i Radio Slatina postao naš stanar i stalni susjed. Najveći posao oko stavljanja u funkciju poludevastirane i na propadanje osuđene zgrade bivše škole, oko koje su bile hrpe smeća i štakora, odradila je moja matična udruha, Gradski Crveni križ Slatina.

Sa skromnim vlastitim sredstvima još 1996. godine počeli smo s prvim "papirnatim" i građevinskim radovima. Naravno, koliko para, toliko muzike. Sve je stalo 1999., a onda dolaze Amerikanci iz AED/USAID-a i bivša gradonačelnica Ksenija Plantak, koja je shvatila koliko je taj Centar koristan za udruge. Zapravo, novac je dolazio kroz natječaje (znatan doprinos dala je i Udruga tjelesnih invalida) te iz nekoliko ministarstava. Američka praktičnost pogurala je i jedinstvenu zajedničku platformu u kojoj je kroz potpisane ugovore počela plodonosna suradnja između gradske vlasti i desetak udruga civilnog društva.

Povodom Dana grada Slatine, 19. ožujka 2004. godine, zamjenik veleposlanika SAD-a u RH i predsjednik HCK zajednički otvaraju Centar NVO-a Slatina.

Odmah po otvaranju intenzivno se počinje sa zajedničkim edukacijama predstavnika udruga i gradske uprave, koje velikim dijelom provodi udruha OGI iz Osijeka. Vodstva udruga i mladi gradski djelatnici odrastaju u sposobne "menadžere civilnog sektora" koji pišu prve projekte, javljaju se na natječaje i dobivaju prva novčana sredstva. Udruge dobivaju svoje ormare u koje zaključavaju dokumentaciju i arhivu, te prema satnici i rasporedu kroz tjedan počinju koristiti prostor Centra za svoje aktivnosti i programe.

Danas u Centru djeluje više od petnaest udruga, koje bi, istina, mogle biti i bolje međusobno povezane u nekim zajedničkim akcijama, ali i to će doći kad malo sazremo. Gradska uprava od početka ima razumijevanja i plaća sve režijske troškove, što je od velike pomoći civilnom sektoru da se ne smetano razvija.

Posebno snažnu djelatnost razvila je Udruga mladih KRIK, Udruga tjelesnih invalida, Lutkarsko kazalište Slamalka, Udruga mentalno oboljele djece, Foto klub i Crveni križ, kao domicilni stanar, koji i održava zgradu, i koordinator korištenja prostora.

Centar NVO-a Slatina zaista je postao ugodni dom članstvu udruga, a sve više i neformalno susretno građana, učenika, sportskih klubova i drugih korisnika. Radionice, škole demokracije, novoosnovane udruge, razne proslave, aerobik, plesni tečajevi, večeri poezije, po potrebi noćenja gostujućih glazbenika i kazališnih trupa, sve se to realizira u Centru, na radost i zadovoljstvo svijuu. Jesmo li spomenutim činjenicama postali "Zdravi grad"? Vjerojatno još ne, ali za mjesec-dva očekuje nas RAP (Brza procjena stanja zdravlja grada Slatine i njegovih građana). Trebalo je deset godina da ideja sazri i da je tek sadašnji prvi čovjek grada – gradonačelnik Ivan Roštaš, prihvati i osigura sredstva za provođenje.

Vjerujem da će se poslije provedenog RAP-a iskristalizirati koji su prioriteti u zaštiti i promicanju svake vrste zdravlja mojih sugrađana. Vjerujem također da će se postojeće, uglavnom solistički usmjerene stručne snage i sredstva javnog, profitnog i civilnog sektora, ujediniti i zajednički djelovati. Nedostaje malo više dobre volje i puno, puno novca. Ali, nije u šoldima sve, zar ne?

Vlatko Jelenčić

tajnik GK CK Slatina
crveni-kriz-slatina@vt.t-com.hr

